

Nestkastcontrole op Koningshof, 5 mei 2007 (foto: Jan Wouters).

Op 7 maart 2020 hebben we de schoonmaakronde voor de nestkasten gehouden. Ik was in december gebeld door iemand van de technische dienst van Koningshof met de vraag of we nog wat nieuwe nestkasten konden gebruiken. Zij hadden er namelijk een aantal gemaakt, ik meen in het kader van de processierupsenbestrijding. Zij boden aan om ze zelf op te hangen, wat ik wel zo handig vond. Dus toen we de schoonmaakronde liepen, bleken er 37 nieuwe kastjes bij te zijn gehangen. Maar niet mooi verspreid over het terrein, meer in groepjes bij elkaar. We besloten ze op deze plekken te laten hangen en te zien hoe dat uit zou pakken.

Bij de controles bleek dat lang niet al die nieuwe kasten bezet waren. Vooral als ze dicht bij elkaar hingen bleven er nogal wat leeg. De bezetting ervan kwam uit op 60%, iets lager dan gemiddeld op Koningshof waar die meestal wat boven de 70% ligt. We willen daarom komend voorjaar de niet bezette nieuwe kastjes verhangen en wat beter spreiden over het terrein.

De reguliere controles waren op 25 april, 16 mei en 6 juni, steeds met een kleine groep om corona-proof te werken. In de tabel staan de resultaten samengevat.

Resultaten

Tabel 1. Nestkastbezetting in 2020 op Koningshof.

	1 ^{ste} broedsel	2 ^e broedsel	Totaal
Holenduif	2	1	3
Bosuil	2		2
Bonte vliegenvanger	10		10
Gekraagde Roodstaart	1		1
Pimpelmees	28		28
Koolmees	47	4	51
Boomklever	5		5
Spreeuw	3		3
Totaal	98	5	103
Eekhoorn	1		1

Gebruikte kasten	98
Niet gebruikte kasten	39
Totaal aantal kasten	137

Het was een goed broedseizoen met veel broedsels. Het aantal kasten is dit jaar 137, hoger dan ooit. Het aantal eerste broedsels is dan ook record hoog maar het totaal aantal broedsels is op twee jaar na het hoogst. Ruim 71% van de kasten was bezet.

De **Holenduif** is op normale sterkte en broedt in de beschikbare geschikte kasten als er geen uilen of eekhoorns inzitten.

De **Bosuil** was tijdens de schoonmaakronde al met 2 legsels begonnen, beide hadden 2 eieren. Bij de eerste controle bleken ze allebei mislukt: nog steeds 2 eieren. Niet duidelijk is waardoor de broedsels verlaten zijn.

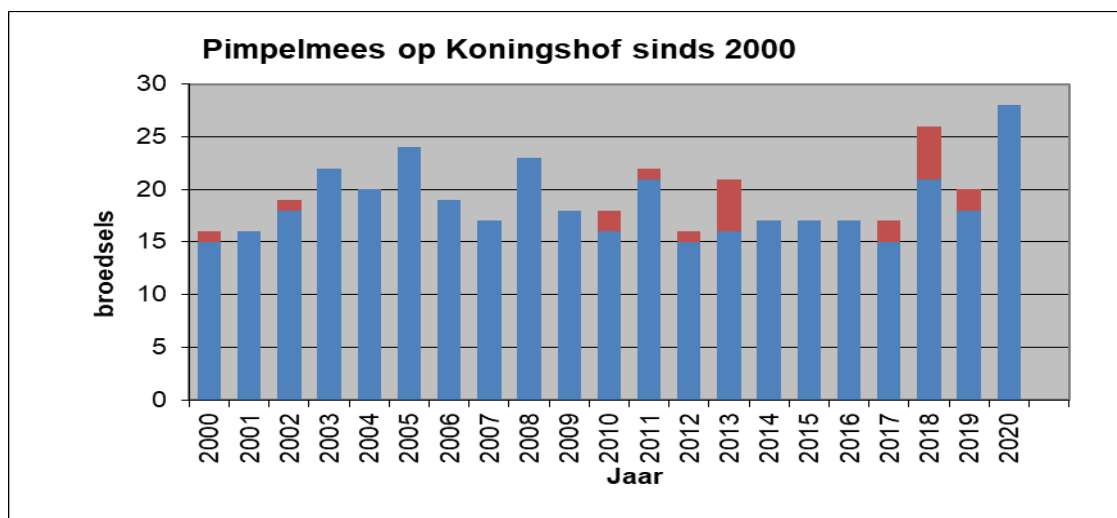
De **Bonte Vliegenvanger** deed het weer goed met 10 broedgevallen. De laatste vijf jaren waren er steeds minimaal 8 legsels.

De **Gekraagde Roodstaart** was weer eens een keer aanwezig, dat was alweer vijf jaar geleden. Hij zat in een kast met een extra luchtgat dat door een specht was uitgehakt (figuur 1). Het broedsel lijkt wel te zijn geslaagd.

Figuur 1. De nestkast, het legsel en een jong van de Gekraagde Roodstaart (foto's: Mark Sloendregt, Pieter Wouters).

De **Pimpelmees** lijkt te hebben geprofiteerd van het grote aanbod aan nieuwe kasten. De soort bereikt een nieuw maximum met vijf eerste broedsels meer dan het vorige hoogste punt in 2005 (figuur 2). Maar in verhouding tot het aanbod broedden er minder pimpelmezen in de nieuwe kasten dan koolmezen. Dus dat lijkt niet de reden van het top aantal.

Figuur 2. Het verloop van het aantal Pimpelmezen in de nestkasten (rood zijn tweede broedsels).

De **Koolmees** had wat minder broedsels dan in 2019 ondanks het grotere aanbod. Daar speelt waarschijnlijk iets anders mee, mogelijk een slechtere winteroverleving. Ook dit jaar was er weer een menglegsel: we troffen in een kast met 6 jonge koolmezen ook een jonge pimpelmees aan, ogenschijnlijk in goede conditie (figuur 3).

Figuur 3. Gemengd broedsel met zes jonge Koolmezen en een Pimpelmees (foto: Jan Wouters).

De **Boomklever** viel weer terug na vorig jaar. In 2018 4, in 2019 8 en nu 5 broedsels. De droogte zou mogelijk mee kunnen spelen, want boomklevers metselen de nestopening graag wat nauwer. Maar na 2018 waren ook 2019 en 2020 droge jaren. Drie droge jaren met toch wisselende aantallen. De droogte zal niet het hele verhaal zijn.

De **Spreeuw** blijft nog op Koningshof broeden als er goede kasten zijn. Maar niet erg succesvol. Zo was er een broedsel minder dan in 2019. En zeker een broedsel mislukte met dode jongen als resultaat, terwijl in een andere kast ook nog een dood jong lag bij vier levende.

Als verrassing vonden we tijdens de schoonmaakronde in een kast 3 jonge **Eekhoortjes**, nog blind en kaal. Die kast hebben we niet schoongemaakt maar daar is later geen vogel in komen broeden.

De aanleg van de Grenscorridor N69 door het westelijke bos was nog bezig gedurende het broedseizoen. Er reed nog geen verkeer over dus behalve het verdwijnen van nestgelegenheid was er nog niet veel hinder voor de vogels. Dus nog moeilijk iets van een effect te zien.